

Правління Національного банку України**ПОСТАНОВА**

Київ

Про затвердження змін до деяких
нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 27, 28, 29, 39 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, з метою забезпечення виконання Національним банком України функцій щодо державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 грудня 2020 року № 157, що додається;

2) Положення про здійснення Національним банком України безвиїзного нагляду на ринках небанківських фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2020 року № 169 (зі змінами), що додаються;

3) Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 01 лютого 2021 року № 12 (зі змінами), що додаються;

4) Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 26 лютого 2021 року № 22, що додаються;

5) Положення про визначення умов провадження діяльності з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійних

умов), затверджене постановою Правління Національного банку України від 30 березня 2021 року № 27, що додаються;

б) Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30, що додаються;

2. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування

1. Рядки 2, 5 та 6 таблиці додатку 1 викласти в такій редакції:

"

1	2	3	4	5	6	7	8
2	1.1	Виконання заходів впливу, строк виконання яких настав до дати оцінювання	Протягом періоду оцінювання до страховика не застосовувалися заходи впливу	Протягом періоду оцінювання до страховика застосовано один захід впливу, який станом на дату оцінювання виконаний, або строк виконання за яким ще не настав	Протягом періоду оцінювання до страховика застосовано два і більше заходів впливу, які станом на дату оцінювання виконані	Протягом періоду оцінювання до страховика застосовано один (або більше) захід впливу, який станом на дату оцінювання не був виконаний у встановлений строк	35

";

"

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Наявність в актуарному звіті за попередній рік інформації про адекватність формування страхових резервів (для страховиків, що мають подавати актуарний звіт)	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів, немає рекомендації щодо методики формування окремих видів резервів	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів, але актуарієм надано рекомендації щодо зміни методики формування окремих видів резервів	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, виявлено недостатність формування резервів за окремим видом страхування, але актуарієм підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів (сукупних), актуарієм надано рекомендації щодо зміни методики формування окремих видів резервів у зв'язку з	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, виявлено недостатність формування резервів за окремими видами страхування та встановлено факт недоформування страхових резервів (сукупних) або має місце факт неподання страховиком актуарного звіту за попередній рік	15

					неможливі стю її використан ня		
6	1.5	Загальни й рівень ризик порушен ня прав споживач ів фінансов их послуг	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	20

"

2. Рядки 2 та 5 таблиці додатку 2 викласти в такій редакції:

"

1	2	3	4	5	6	7	8
2	1.1	Виконання заходів впливу, строк виконання яких настав до дати оцінюванн я	Протягом періоду оцінювання до кредитної спілки не застосовува лися заходи впливу	Протягом періоду оцінювання до кредитної спілки було застосовано один захід впливу, який станом на дату оцінювання виконано, або строк виконання	Протягом періоду оцінюван ня до кредитної спілки було застосова но два і більше заходів впливу, які станом на дату оцінюван	Протягом періоду оцінюван ня до кредитної спілки було застосова но один (або більше) захід впливу, який станом на дату	35

				за яким ще не настав	ня виконані	оцінюван ня не виконано у встановле ний строк	
--	--	--	--	----------------------	-------------	---	--

";

"

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Загальний рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	30

".

3. Рядки 2 та 5 таблиці додатку 3 викласти в такій редакції:

"

1	2	3	4	5	6	7	8
"2	1.1	Виконання заходів впливу, строк виконання яких настав	Протягом періоду оцінювання до учасника не застосовува	Протягом періоду оцінюван ня до учасника було застосова но один	Виконання заходів впливу, строк виконання яких настав до дати	Протягом періоду оцінюванн я до учасника не застосовув алися	25

		до дати оцінювання	лися заходи впливу	захід впливу, який станом на дату оцінювання виконано, або строк виконання за яким ще не настав	оцінювання	заходи впливу	
--	--	--------------------	--------------------	---	------------	---------------	--

";

"

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг за видом фінансової послуг, крім ломбарду Загальний рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг для ломбарду	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	65

Зміни до Положення про здійснення Національним банком України безвізного нагляду на ринках небанківських фінансових послуг

1. У розділі I:

1) в абзаці першому пункту 1 слова "Про споживче кредитування" виключити;

2) підпункти 1 та 4 пункту 2 викласти у такій редакції:

"1) безвізний нагляд – форма здійснення Національним банком нагляду за дотриманням об'єктами безвізного нагляду вимог законів України та нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг, визначення вимог до об'єктів безвізного нагляду, які провадять діяльність з надання фінансових послуг, умов провадження діяльності з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійних умов) (далі – нормативно-правові акти у сфері небанківських фінансових послуг), без відвідування їх за місцезнаходженням";

"4) уповноважена посадова особа Національного банку – Голова Національного банку, його перший заступник та заступники Голови Національного банку, керівник структурного підрозділу Національного банку, до функцій якого належить здійснення безвізного нагляду за діяльністю учасників ринків небанківських фінансових послуг (далі – структурний підрозділ із нагляду), заступник керівника структурного підрозділу із нагляду, керівник підрозділу в складі структурного підрозділу із нагляду, їх заступники або особи, які виконують їх обов'язки.";

3) пункт 3 викласти у такій редакції:

"3. Національний банк здійснює безвізний нагляд відповідно до вимог Закону України "Про Національний банк України", Закону про фінансові послуги, цього Положення, інших нормативно-правових актів у сфері небанківських фінансових послуг, з метою:

1) нагляду (контролю) за дотриманням об'єктами безвізного нагляду: умов провадження діяльності з надання фінансових послуг (ліцензійних умов);

обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, правила надання фінансових послуг та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

2) контролю за своєчасністю подання, повнотою та достовірністю документів та інформації, що надається об'єктами безвізного нагляду;

3) виявлення ознак здійснення небанківськими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та/або інших кредиторів таких об'єктів (далі – ризикова діяльність);

4) своєчасного виявлення Національним банком ознак, що свідчать про погіршення фінансового стану страховика/кредитної спілки, та своєчасного попередження страховика/кредитної спілки про такі ознаки для вжиття ним/нею заходів щодо поліпшення свого фінансового стану;

5) аналізу стану, тенденцій та перспектив розвитку ринку небанківських фінансових послуг з урахуванням перспектив діяльності та потенційних ризиків його учасників;

6) своєчасного та ефективного реагування на встановлені порушення вимог нормативно-правових актів у сфері небанківських фінансових послуг, ризикову діяльність, недоліки та негативні тенденції (негативна динаміка стосовно активів, операцій, діяльності, що може свідчити про погіршення фінансового стану та/або неналежне виконання зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг) у діяльності об'єктів безвиїзного нагляду;

7) контролю та моніторингу виконання об'єктами безвиїзного нагляду застосованих Національним банком заходів впливу;

8) нагляду (контролю) за дотриманням об'єктами безвиїзного нагляду інших вимог нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг та встановлюють вимоги до осіб, які мають намір провадити/провадять діяльність з надання фінансових послуг".

2. У розділі II:

1) підпункт 1 пункту 6 викласти у такій редакції:

"1) інформації та копій документів, поданих до Національного банку в межах передбаченої цим Положенням процедури взаємодії та обміну інформацією, а також інформації, документів/копій документів отриманих від підрозділів Національного банку, державних органів та інших осіб;"

2) у підпункті 1 пункту 7 слова "що регулюють діяльність щодо надання небанківських фінансових послуг" замінити словами "у сфері небанківських фінансових послуг";

3. У розділі III:

1) пункт 8 викласти в такій редакції:

"8. Національний банк відповідно до частини першої статті 57 Закону України "Про Національний банк України" та частини шостої статті 29 Закону про фінансові послуги для здійснення безвізного нагляду в межах своїх повноважень у сфері державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг надсилає об'єкту безвізного нагляду письмову вимогу:

1) у формі електронного документа, підписаного кваліфікованим електронним підписом (далі – КЕП) уповноваженої посадової особи Національного банку, – на електронну адресу, зазначену в Державному реєстрі фінансових установ (далі – ДРФУ) (за наявності у Національного банку інформації про електронну адресу) та/або на електронну адресу, про яку об'єкт безвізного нагляду повідомив Національний банк офіційним листом(за умови, що об'єктом безвізного нагляду буде подано до Національного банку інформацію про зміну електронної адреси у порядку, встановленому нормативно-правовим актом Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України);

2) у паперовій формі/паперовій копії електронного документа, засвідченого підписом уповноваженої особи Національного банку (у випадках, передбачених в пункті 12 розділу III цього Положення або за відсутності у Національного банку відомостей про електронну адресу), – на поштову адресу об'єкта безвізного нагляду/відповідальної особи небанківської фінансової групи."

2) розділ після пункту 8 доповнити трьома новими пунктами 8¹- 8³ такого змісту:

"8¹. Національний банк у разі складення письмової вимоги до об'єкта безвізного нагляду, місцезнаходження якого, відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є територія, яка визначається відповідно до Переліку населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2015 року № 1275-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 року № 28-р), та Переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, Переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2014 року № 1085-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 року № 79-р) (далі – місцезнаходження якого є територія ООС) не надсилає об'єкту безвізного нагляду паперову копію письмової вимоги в порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 8 розділу III, та у випадках, передбачених в пункті 12 розділу III цього Положення.

8². Національний банк оприлюднює письмову вимогу до об'єкта безвиїзного нагляду, місцезнаходження якого є територія ООС, на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку з дотриманням вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом, у разі неотримання Національним банком підтвердження доставлення письмової вимоги на електронну адресу протягом трьох робочих днів із дня її направлення.

8³. Об'єкт безвиїзного нагляду, місцезнаходження якого є територія ООС, вважається належним чином повідомленим про складену до нього письмову вимогу з першого робочого дня, наступного за днем оприлюднення письмової вимоги на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку, здійсненого у випадку, передбаченому абзацом першим пункту 8² розділу III цього Положення.";

3) пункт 9 замінити трьома новими пунктами 9 - 9² такого змісту:

"9. У письмовій вимозі зазначаються:

1) підстави, що зумовили необхідність її направлення;

2) перелік інформації/копій документів, які необхідно надати Національному банку, та/або питання, на які Національний банк вимагає надати пояснення;

3) строк надання об'єктом безвиїзного нагляду відповіді на таку вимогу.

9¹. Національний банк має право зазначити у письмовій вимозі опис фактів, які можуть свідчити про порушення об'єктом безвиїзного нагляду законів України та нормативно-правових актів у сфері фінансових послуг та вимагати надання пояснень.

9². Національний банк установлює строк надання об'єктом безвиїзного нагляду відповіді на письмову вимогу з урахуванням характеру проблем, обставин та умов конкретної ситуації, обсягу інформації та копій документів, але на менший ніж п'ять робочих днів з дня її направлення.";

4) пункти 11-12 викласти у такій редакції:

"11. Об'єкт безвиїзного нагляду зобов'язаний:

1) надсилати інформацію/пояснення/копії документів до Національного банку засобами системи електронної пошти Національного банку (за умови підключення до системи електронної пошти Національного банку) або на електронну поштову скриньку Національного банку з накладенням КЕП;

2) надавати Національному банку інформацію/пояснення/ копії документів у паперовій формі, якщо про це прямо зазначено в письмовій вимозі Національного банку.

12. Письмова вимога Національного банку , направлена об'єкту безвізного нагляду, вважається належним чином відправленою:

1) у формі електронного документа - за умови отримання на електронну пошту/електронну поштову скриньку Національного банку підтвердження доставлення цієї письмової вимоги на електронну адресу протягом трьох робочих днів із дня її направлення;

2) у паперовій формі/у формі паперової копії електронного документа - за умови її направлення рекомендованим листом на поштову адресу об'єкта безвізного нагляду;

3) шляхом оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку, у випадках, визначених пунктом 8² розділу III цього Положення.";

5) пункт 13 замінити трьома новими пунктами 13-13² такого змісту:

"13. Об'єкт безвізного нагляду надає Національному банку на його письмову вимогу інформацію/пояснення/копії документів одним із таких способів:

1) в електронній формі з накладенням КЕП через вебпортал Національного банку, розміщений на вебсторінці <https://portal.bank.gov.ua>. Технічні вимоги щодо формування файлів, накладення КЕП, завантаження файлів через вебпортал Національного банку розміщуються на вебпорталі Національного банку;

2) в електронній формі з накладенням КЕП електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку - nbu@bank.gov.ua;

3) у паперовій формі з одночасним обов'язковим поданням електронних копій цих документів без накладення КЕП на цифрових носіях інформації [компакт-дисках (CD, DVD) або USB-флешнакопичувачах] копії документів створюються шляхом сканування з паперових носіїв документів з урахуванням таких вимог:

документ сканується у файл формату pdf;

сканована копія кожного окремого документа зберігається як окремий файл;

файл повинен мати коротку назву латинськими літерами, що відображає зміст і реквізити документа;

документи, що містять більше однієї сторінки, скануються в один файл;

роздільна здатність сканування має бути не нижче ніж 300 dpi.

13¹. Копії документів, які передаються об'єктом безвізного нагляду до Національного банку у паперовій формі, мають бути належної якості (розміром шрифту, що дає змогу прочитати всі зазначені в них відомості), засвідчуються підписом керівника/уповноваженої особи об'єкта безвізного нагляду/відповідальної особи небанківської фінансової групи із зазначенням його/її посади ініціалів та прізвища, дати засвідчення та проставленням напису "Згідно з оригіналом".

Сторінки (аркуші) копії документа, який передається об'єктом безвізного нагляду до Національного банку у паперовій формі та складається з двох і більше сторінок (аркушів), повинні бути пронумеровані, прошиті та на зворотному боці останнього аркуша такої копії на окремому невеликому аркуші, що наклеюється на нього поперек кінців ниток, зазначається напис: "Пронумеровано та прошито ... арк." (зазначається кількість аркушів цифрами та словами) і проставляється відмітка про засвідчення копії документа в порядку, визначеному в абзаці першому пункту 13¹ розділу III цього Положення.

На лицьовому боці у верхньому правому куті першого аркуша копії документа проставляється відмітка "Копія".

13². Письмові пояснення, які передаються об'єктом безвізного нагляду до Національного банку у паперовій формі, підписуються керівником/особою, яка виконує обов'язки керівника об'єкта безвізного нагляду/відповідальної особи небанківської фінансової групи із зазначенням його/її посади, ініціалів та прізвища, а також дати підписання пояснення.";

б) у пункті 14:

перше речення після слів "іноземною мовою" доповнити словами "/копії, зроблені з зазначених документів";

друге речення після слова "Документи" доповнити словами "/копії, зроблені з документів, що "

7) у пункті 15:

в абзаці першому слово "визначену" замінити словами "у формі визначеній";
в абзаці другому слово "/документів" виключити;

8) пункт 17 викласти у такій редакції:

"17. Національний банк за результатами здійснення безвізного нагляду:

1) у разі виявлення ознак, що свідчать про погіршення фінансового стану страховика/кредитної спілки, письмово попереджає страховика/кредитну спілку про такі ознаки для вжиття ним/нею заходів щодо поліпшення свого фінансового стану;

2) враховує отриману протягом безвиїзного нагляду інформацію під час оцінювання ступеня ризику від здійснення діяльності об'єктом безвиїзного нагляду та/або рівня його суспільної важливості;

3) у разі виявлення порушень, визначених частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги складає акт про правопорушення у форматі, визначеному розпорядчим актом Національного банку, у разі виявлення інших правопорушень складає доповідну записку;

4) у разі виявлення ознак здійснення об'єктом безвиїзного нагляду ризикової діяльності, складає доповідну записку про наявність ознак здійснення об'єктом безвиїзного нагляду ризикової діяльності;

5) ініціює проведення позапланової інспекційної перевірки в разі наявності підстав, передбачених законодавством України;

6) ініціює застосування заходу впливу відповідно до нормативно-правового акту Національного банку з питань застосування заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг з урахуванням наслідків порушення та наслідків застосування таких заходів;

7) здійснює контроль виконання рішень Національного банку про застосування заходів впливу ;

8) звертається до правоохоронних органів у разі виявлення ознак вчинення злочину.";

9) пункти 18-22 виключити;

10) пункти 23 та 24 викласти у такій редакції:

"23. Об'єкт безвиїзного нагляду/відповідальна особа небанківської фінансової групи має право впродовж п'яти робочих днів із дня отримання письмової вимоги надати Національному банку в порядку, передбаченому в підпункті 1 пункту 11 розділу III цього Положення, заперечення/пояснення щодо вчинених порушень, опис фактів про вчинення яких зазначено у письмовій вимозі, та/або інформацію щодо самостійного усунення порушення та причин, що сприяли його вчиненню, документи/копії документів, що підтверджують самостійне усунення порушення, а також інформацію та підтвердуючі документи щодо вжитих заходів для попередження/недопущення вчинення виявлених порушень.

Зазначені заперечення/ пояснення та/або інформація щодо самостійного усунення порушення оформляються письмово, підписуються керівником/ особою, яка виконує обов'язки керівника об'єкта безвиїзного нагляду/ відповідальної особи небанківської фінансової групи.

24. Національний банк розглядає та враховує заперечення/пояснення, надані об'єктом безвиїзного нагляду/відповідальною особою небанківської фінансової групи з дотриманням вимог цього Положення під час прийняття рішення щодо застосування/незастосування заходів впливу до об'єкта безвиїзного нагляду з урахуванням вимог, визначених нормативно-правовим актом Національного банку про застосування заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг".

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг

1. У розділі I:

1) абзац перший пункту 2 викласти у такій редакції:

"2. Це Положення визначає порядок та умови застосування Національним банком України (далі – Національний банк) заходів впливу (санкцій) у сфері державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг (далі – заходи впливу) за порушення законів та інших нормативно-правових актів, що вчинені:";

2) підпункти 1-2 пункту 5 викласти у такій редакції:

"1) документ, у якому зафіксовані порушення або зазначені ознаки здійснення ризикової діяльності, - документ, складений за результатами інспекційної перевірки, безвізного нагляду/розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг, нагляду за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг і контролю за дотриманням законодавства України про рекламу фінансових послуг або за результатами контролю за дотриманням вимог щодо структури власності надавача фінансових послуг (далі - документ, у якому зафіксовані порушення);

2) ліцензія – ліцензія на провадження діяльності з надання фінансових послуг/ліцензія на торгівлю валютними цінностями/ліцензія на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків, видана Національним банком (крім банківської ліцензії, ліцензії на здійснення валютних операцій), або ліцензія на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), видана Національним банком, Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;"

2. У розділі III:

1) пункт 8 доповнити новим підпунктом такого змісту:

"б) контролю за дотриманням вимог нормативно-правового акту Національного банку, що встановлює вимоги до структури власності.";

2) пункт 9 викласти у такій редакції:

"9. До переліку ознак, наявність яких є підставою для висновку Національного банку про здійснення ризикової діяльності, належать:

1) щодо небанківських фінансових установ та осіб, які не є фінансовими установами:

систематичні порушення законодавства України у сфері захисту прав споживачів фінансових послуг та реклами у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою);

укладення договорів під час тимчасового зупинення ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг (право на укладення яких втрачає учасник ринку небанківських фінансових послуг відповідно до пункту 57 розділу VII цього Положення);

повторне порушення обов'язкових нормативів та інших вимог щодо обмеження ризиків протягом 90 днів з моменту усунення (включаючи самостійне усунення порушення та усунення порушення у результаті застосування заходів впливу);

2) щодо кредитних спілок (додатково до ознак, визначених у підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення):

дострокове повернення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки пов'язаним із кредитною спілкою особам на умовах, що відрізняються від тих, на яких вони були залучені;

недостатність доходів та/або надмірність витрат унаслідок рішень кредитної спілки (органів управління, посадових осіб кредитної спілки та/або осіб, уповноважених діяти від імені та в інтересах кредитної спілки), умов надання фінансових послуг кредитною спілкою, що призводить до погіршення її фінансового стану і створює ризик майбутнього зменшення власного капіталу та порушення встановлених законодавством України обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

штучне (фіктивне/безпідставне) поліпшення фінансового результату та/або викривлення звітності за рахунок вчинення фіктивних правочинів, необґрунтованого збільшення дебіторської заборгованості, переоцінки/дооцінки активів;

3) щодо страховиків (додатково до ознак, визначених у підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення):

систематичне формування страхових резервів у недостатньому розмірі. Систематичним формуванням страхових резервів у недостатньому розмірі є заниження страховиком два чи більше разів протягом календарного року розміру страхових резервів більше ніж на 10 відсотків від їх достатнього розміру, визначеного відповідно до законодавства України;

отримання (придбання, набуття) страховиком активів (включаючи права вимоги до перестраховиків), що не відносяться до прийнятних активів, якщо таке отримання (придбання, набуття) призводить до зменшення розміру прийнятних активів, які приймаються в покриття нормативу платоспроможності та достатності капіталу, до розміру, що є меншим 120% від нормативного обсягу активів;

учинення двох або більше порушень обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій у період між двома звітними датами (за звітний квартал), якщо на ці звітні дати такі нормативи виконуються;

недостатність доходів та/або надмірність витрат унаслідок рішень страховика (органів управління, посадових осіб страховика та/або осіб, уповноважених діяти від імені та в інтересах страховика), умов надання фінансових послуг страховиком, що призводить до погіршення його фінансового стану і створює ризик майбутнього зменшення власного капіталу та порушення встановлених законодавством України обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

штучне (фіктивне/безпідставне) поліпшення фінансового результату та/або викривлення звітності за рахунок вчинення фіктивних правочинів, необґрунтованого збільшення дебіторської заборгованості, переоцінки/дооцінки активів, здійснення операцій із цінними паперами, емітенти яких на момент укладення відповідного договору включені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності;

4) щодо небанківських фінансових установ, які отримали ліцензію на провадження діяльності з надання гарантій (додатково до ознак, визначених у підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення), - укладення договорів гарантії, якщо на момент укладення таких договорів гарант не виконує/не виконував обов'язкових фінансових нормативів".

3) розділ після пункту 14 доповнити новим пунктом 14¹ такого змісту:

"14¹. Національний банк має право прийняти рішення про застосування заходу впливу у формі електронного документа, відповідно до Закону України "Про електронні документи та електронний документообіг", Закону України "Про електронні довірчі послуги" та законодавства України з питань організації документування управлінської інформації або у паперовій формі.";

4) підпункт 2 пункту 15 викласти у такій редакції:

"2) повідомляє про прийняте рішення учасника ринку небанківських фінансових послуг або відповідальну особу небанківської фінансової групи (у

разі застосування заходу впливу до небанківської фінансової групи) шляхом надсилання:

рішення про застосування заходу впливу у формі електронного документа, підписаного кваліфікованим електронним підписом (далі – КЕП) уповноваженої посадової особи/уповноважених посадових осіб Національного банку, – на електронну адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи, що міститься в Державному реєстрі фінансових установ (далі – електронна адреса) та/або на електронну адресу, про яку учасник ринку небанківських фінансових послуг повідомив Національний банк офіційним листом (за умови, що учасником ринку небанківських фінансових послуг буде подано до Національного банку інформацію про зміну електронної адреси у порядку, встановленому нормативно-правовим актом Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України), разом із супровідним листом, підписаним КЕП уповноваженої посадової особи Національного банку;

рішення про застосування заходу впливу у паперовій формі (або у формі паперової копії електронного документа), засвідченого в порядку, установленому законодавством України, – на поштову адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи (далі – поштова адреса), рекомендованим листом разом із копією супровідного листа, засвідченого в порядку, установленому законодавством України.";

5) розділ після пункту 15 доповнити трьома новими пунктами 15¹-15³ такого змісту:

"15¹. Національний банк у разі прийняття у межах своєї компетенції рішення про застосування заходу впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи, місцезнаходження якого/якої, відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є територія, яка визначається відповідно до Переліку населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2015 року № 1275-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 року № 28-р), та Переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, Переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2014 року № 1085-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 року № 79-р) (далі – місцезнаходження якого є територія ООС), не повідомляє таких учасників ринку небанківських фінансових послуг/відповідальну особу небанківської фінансової групи про прийняте рішення про застосування заходів впливу в порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

15². Національний банк оприлюднює рішення про застосування заходу впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи, місцезнаходження якого/якої є територія ООС, на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку у порядку, визначеному в підпункті 1 пункту 15 розділу III цього Положення з дотриманням вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом.

15³. Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи, місцезнаходження якого/якої є територія ООС, вважається належним чином повідомленим(ною) про прийняте рішення про застосування заходу впливу до такого учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи з робочого дня, наступного за днем оприлюднення інформації про прийняте рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.";

б) розділ після пункту 17 доповнити новим пунктом 17¹ такого змісту:

"17¹. Учасник ринку небанківських фінансових послуг, щодо якого Національним банком застосовано захід впливу, зобов'язаний усунути порушення, що стало підставою для застосування заходу впливу у строк, визначений у такому рішенні Національного банку.

Учасник ринку небанківських фінансових послуг, якщо до закінчення встановленого у рішенні про застосування заходу впливу строку, нормативно-правовий акт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України або Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, норму якого було порушено, втратив чинність, у строк, визначений у такому рішенні, забезпечує приведення своєї діяльності у відповідність до вимог нормативно-правового акту Національного банку, який містить аналогічну норму.";

7) пункт 18 викласти у такій редакції:

"18. Національний банк запрошує керівника (представника) учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи в разі розгляду Правління/Комітетом з питань нагляду/уповноваженою посадовою особою Національного банку питання щодо застосування заходу впливу для участі в засіданні з метою надання пояснень/заперечень стосовно допущених порушень.

Запрошення надсилається не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати проведення засідання Правління/Комітету з питань нагляду/розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку на електронну адресу або в паперовій формі на поштову адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи.

Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи для участі у засіданні Правління/Комітету з питань нагляду/розгляді питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку, має надати до Національного банку інформацію (ідентифікаційні дані) про керівника (належним чином уповноваженого представника) у порядку, зазначеному у запрошенні Національного банку.

Запрошена особа має право брати участь у засіданні особисто або дистанційно за допомогою засобів аудіо-, візуального зв'язку. Конкретний спосіб участі в засіданні запрошеної особи визначається Національним банком у відповідному запрошенні.

Запрошена особа, яка не пройшла ідентифікацію, не допускається до участі у засіданні Правління/Комітету з питань нагляду/розгляді питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку.

Не надання інформації щодо участі керівника (представника), відсутність (нез'явлення або невзяття участі дистанційно запрошеної особи на засідання Правління, Комітету з питань нагляду або під час розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку, не проходження запрошеною особою ідентифікації не є підставою для відкладення Правлінням, Комітетом з питань нагляду або уповноваженою посадовою особою Національного банку розгляду питання щодо застосування заходів впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи.";

8) розділ після пункту 20 доповнити новим пунктом 20¹ такого змісту:

"20¹. Учасник ринку небанківських фінансових послуг/небанківська фінансова група, у разі самостійного усунення порушення та його наслідків інформує про це Національний банк у спосіб, визначений у пункті 25 розділу III цього Положення, та надати копії документів, що підтверджують таке усунення, засвідчені у порядку встановленому законодавством України, не пізніше дати, що передуює даті розгляду на Правлінні/Комітеті з питань нагляду питання щодо застосування заходів впливу.";

9) пункт 25 викласти у такій редакції:

"25. Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи подає Національному банку документи/копії документів/інформацію, визначені в пункті 20¹ розділу III, пункті 29, абзаци другому пункту 30, пункті 31 розділу IV, пунктах 41, 42, 45, 46 розділу V, пункті 54 розділу VI, пункті 62 розділу VII, пунктах 75, 82–84 розділу IX, пунктах 89, 92, 101 розділу XI, пункті 108 розділу XII, пункті 114, абзаци другому пункту 115, пункті 116, абзаци другому пункту 118, пункті 121 розділу XIII, пункті 130 розділу XIV цього Положення одним із таких способів:

1) у формі електронного документа з накладенням КЕП через вебпортал Національного банку, розміщений на вебсторінці <https://portal.bank.gov.ua>. Технічні вимоги щодо формування файлів, накладення КЕП, завантаження файлів через вебпортал Національного банку розміщуються на вебпорталі Національного банку;

2) у формі електронного документа з накладенням КЕП електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку - nbu@bank.gov.ua.

Електронні документи, які подаються Національному банку мають бути повними, належної якості (у яких можна прочитати всі зазначені в них відомості) та у загальноживаних та визначених форматах, структурі та вигляді (включаючи створених у MS Office та Linux);

3) у паперовій формі з одночасним обов'язковим поданням електронних копій цих документів без накладення КЕП на цифрових носіях інформації [компакт-дисках (CD, DVD) або USB-флешнакопичувачах].

Електронні копії документів створюються шляхом сканування з документів у паперовій формі з урахуванням таких вимог:

документ сканується у файл формату pdf;

сканована копія кожного окремого документа зберігається як окремий файл;

файл повинен мати коротку назву латинськими літерами, що відображає зміст і реквізити документа;

документи, що містять більше однієї сторінки, скануються в один файл;

роздільна здатність сканування має бути не нижчою 300 dpi.

10) розділ після пункту 25 доповнити новим пунктом 25¹ такого змісту:

"25¹.Сторінки (аркуші) копії документів, які передаються учасником ринку небанківських фінансових послуг/відповідальною особою небанківської фінансової групи до Національного банку у паперовій формі, повинні бути пронумеровані, прошиті та на зворотному боці останнього аркуша такої копії на окремому невеликому аркуші, що наклеюється на нього поверх кінців ниток, зазначається напис: "Пронумеровано та прошито ... арк." (зазначається кількість аркушів цифрами та словами) і проставляється відмітка про засвідчення копії документа в порядку, визначеному в абзаці третьому пункту 25¹ розділу III цього Положення.

На лицьовому боці у верхньому правому куті першого аркуша копії документа проставляється відмітка "Копія".

Копії документів, які передаються учасником ринку небанківських фінансових послуг/відповідальною особою небанківської фінансової групи до Національного банку в паперовій формі, мають бути належної якості (розміром шрифту, що дає змогу прочитати всі зазначені в них відомості), засвідчуються підписом керівника/уповноваженої особи учасника ринку небанківських

фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи із зазначенням його/її посади, ініціалів та прізвища, дати засвідчення та проставленням напису "Згідно з оригіналом".

3. Підпункт 2 пункту 53 розділу VI після слова "реквізити" доповнити словами "рахунку Національного банку".

4. У розділі VII:

1) у заголовку розділу слова "на провадження діяльності з надання фінансових послуг" виключити;

2) пункт 55 викласти у такій редакції:

"55. Рішення про тимчасове зупинення ліцензії або рішення про відкликання (анулювання) ліцензії приймає Правління/Комітет з питань нагляду.";

3) у пунктах 59 – 60 слова "на провадження діяльності з надання фінансових послуг" виключити.

4) підпункт 1 пункту 63 викласти у такій редакції:

"1) приймає рішення про поновлення дії ліцензії не пізніше 20 робочих днів із дня отримання Національним банком від учасника ринку небанківських фінансових послуг документів, визначених у пункті 62 розділу VII цього Положення;"

5) розділ після пункту 63 доповнити новим пунктом 63¹ такого змісту:

"63¹. Перебіг строку прийняття рішення про поновлення дії ліцензії, яка була тимчасово зупинена, зупиняється на строк до отримання Національним банком додаткових/уточнюючих документів, інформації, пояснень, та поновлюється після їх отримання.

Перебіг строку прийняття рішення про поновлення дії ліцензії зупиняється у разі прийняття Національним банком рішення про проведення позапланової інспекційної перевірки учасника ринку небанківських фінансових послуг, який надав документи, визначені у пункті 62 розділу VII цього Положення, і поновлюється з дати розгляду Комітетом з питань нагляду результатів такої позапланової інспекційної перевірки."

5. Пункт 66 розділу VIII викласти у такій редакції:

"66. Ознаками систематичного порушення небанківською фінансовою установою законних вимог Національного банку, наявність яких може бути підставою для прийняття Національним банком рішення про призначення тимчасової адміністрації згідно з пунктом 1 частини першої статті 46 Закону про фінансові послуги, є:

1) невиконання небанківською фінансовою установою протягом останніх 12 місяців двох або більше законних вимог Національного банку, визначених у пунктах 15, 19 частини першої статті 28 та/або частиною шостою статті 29 Закону про фінансові послуги;

2) невиконання небанківською фінансовою установою протягом останніх 12 місяців двох або більше заходів впливу Національного банку у вигляді зобов'язання вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення, або тимчасового зупинення ліцензії;

3) повторне вчинення небанківською фінансовою установою порушення законодавства про фінансові послуги в частині дотримання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, додержання правил надання фінансових послуг та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами протягом 90 днів з дня застосування Національним банком заходів впливу за порушення, визначені в підпункті 3 пункту 66 розділу VIII цього Положення."

6. У розділі IX:

1) пункт 76 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"Опис структури та змісту Плану відновлення фінансової стабільності страховика наведено в додатку 2 до цього Положення.

Опис структури та змісту Плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки наведено в додатку 3 до цього Положення."

2) пункт 77 викласти у такій редакції:

"77. План відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи :

1) може містити інші положення, спрямовані на відновлення фінансової стабільності та усунення виявлених порушень законодавства України про фінансові послуги;

2) засвідчується підписами керівника, головного бухгалтера небанківської фінансової установи/ особи, яка здійснювала актуарні розрахунки (у разі здійснення таких розрахунків для страховика). Така особа має відповідати кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками та посвідчувати їх, відповідно до законодавства.

Страховик під час складання додатків до Плану відновлення фінансової стабільності має впевнитись у необхідності або відсутності необхідності

долучення до нього документа, визначеного підпунктом 2 пункту 78 розділу IX Положення."

7. У додатках:

- 1) у Додатку слово "Додаток" замінити словом та цифрою "Додаток 1";
- 2) Положення доповнити двома новими додатками такого змісту:

"Додаток 2
до Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу
у сфері державного регулювання діяльності на ринках
небанківських фінансових послуг
(пункт 76 розділу IX)

I. Опис структури та змісту Плану відновлення фінансової стабільності страхової компанії

1. Структура Плану відновлення фінансової стабільності страховика складається з розділів:

- 1) аналіз причин, які призвели до порушення;
- 2) помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану страховика до повного усунення порушення в межах строку виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 3) детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 4) строки виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 5) порядок і форма звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 6) ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності, їх прогнольні значення та строки досягнення;
- 7) ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності та заходи, яких вживатиме страховик для запобігання та мінімізації таких ризиків.

2. У розділі Плану "Аналіз причин, які призвели до порушення" зазначаються:

1) конкретні недоліки в діяльності з надання фінансових послуг у сфері страхування/корпоративному управлінні/ системі управління ризиками/плануванні/кваліфікації працівників страховика (далі – недоліки), які призвели до вчинення/мали істотний вплив на вчинене страховиком порушення, що можуть включати:

- недостатність доходів та/або надмірність витрат;
- збитки від операційної діяльності (за видами страхування);
- структуру та особливості страхового портфеля (за страховими преміями, страховими виплатами, кількістю укладених договорів страхування);
- неефективність політики перестраховування;
- зростання дебіторської заборгованості, прострочення контрагентами страховика термінів її погашення;
- неефективність андерайтингової політики;
- неефективність інвестиційної політики;
- здійснення операцій з прийнятними активами, що призвели до заміни їх на інші активи ніж прийнятні, що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);
- неефективність тарифної політики;
- неефективність систем корпоративного управління, управління ризиками, внутрішнього контролю або їх окремих компонентів;

2) зобов'язання, що для усунення порушення та відновлення фінансової стабільності страховик своєчасно виконає всі заходи Плану, затвердженого Національним банком.

3. У розділі Плану “Помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану страховика до повного усунення порушення в межах строку виконання плану відновлення фінансової стабільності” зазначається інформація щодо:

1) прогнозних значень розрахункових показників, яких планується досягти під час виконання Плану, перелік яких визначено в таблиці 1 до цього Додатку 1, з помісячною деталізацією

2) динаміки відновлення ключових показників, яких планується досягти під час виконання Плану, перелік яких визначено в таблиці 1 до цього Додатку, з помісячною деталізацією.

4. У розділі Плану “Детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності” зазначається інформація про заходи, які страховик зобов'язується виконати для усунення порушення та відновлення фінансової стабільності, щодо:

- 1) підтримки/відновлення розміру власного капіталу;

- 2) підтримки/відновлення профіциту прийнятних активів, які відповідають вимогам диверсифікації, прибутковості, ліквідності та якості;
- 3) скорочення витрат;
- 4) реорганізації страховика;
- 5) реструктуризації активів/зобов'язань;
- 6) продажу активів та придбання активів, які можуть бути визнані прийнятними;
- 7) припинення (часткове або повне) здійснення окремих видів страхування;
- 8) удосконалення системи корпоративного управління;
- 9) удосконалення андеррайтингової політики;
- 10) удосконалення тарифної політики.

5. У розділі Плану “Строки виконання плану відновлення фінансової стабільності” визначаються конкретні строки виконання заходів, передбачених Планом, з урахуванням пункту 81 розділу ІХ Положення.

6. У розділі Плану “Порядок і форма звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності” зазначається про:

- 1) форму звіту про виконання плану відновлення фінансової стабільності страховика (таблиця 2 до Додатку 1);
- 2) щомісячне (до ... числа, наступного за звітним місяцем) подання звіту про виконання Плану до Національного банку у формі електронного документа з накладеним кваліфікованим електронним підписом електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку – nbu@bank.gov.ua;

7. У розділі Плану “Ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності, їх прогностичні значення та строки досягнення” зазначаються показники, наведені в таблиці 2 до Додатку 1.

8. У розділі Плану “Ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності та заходи, яких вживатиме страховик для запобігання та мінімізації таких ризиків” визначаються:

- 1) перелік ризиків, які впливають на виконання Плану;

2) визначену страховиком ймовірність настання ризиків, що впливають на виконання Плану;

3) сценарії виконання Плану з урахуванням переліку ризиків та ймовірності їх настання;

4) заходи щодо запобігання та мінімізації ризиків, які впливають на виконання Плану.

9. До Плану додаються:

1) прогнозна фінансова звітність, складена станом на останню дату кожного звітного місяця в межах строку виконання Плану;

2) прогнозні дані звітності, складені станом на останню дату кожного звітного місяця в межах строку виконання Плану;

3) інформація про усі припущення, використані страховиком під час прогнозування показників звітності.

10. В залежності від ключових показників, яких планується досягти під час виконання плану відновлення (таблиця 1 до Додатку 1), до Плану додаються:

1) перевищення фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів) над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності: баланс (звіт про фінансових стан); звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); "Дані про доходи та витрати страховика"; "Дані про показники діяльності зі страхування"; "Дані про операції перестраховання"; "Дані про сплачений статутний капітал, гарантійний фонд та платоспроможність страховика"; "Дані про структуру активів, їх обтяжень, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів"; "Дані про структуру активів, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій, нормативу якості активів"; "Дані про набуття у власність/проведення дооцінки нерухомого майна";

2) наявність гарантійного фонду: баланс (звіт про фінансових стан); звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); "Дані про доходи та витрати страховика"; "Дані про показники діяльності зі страхування"; "Дані про операції перестраховання"; "Дані про сплачений статутний капітал, гарантійний фонд та платоспроможність страховика"; "Дані про структуру активів, їх обтяжень, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів"; "Дані про структуру активів, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу

ризиковості операцій, нормативу якості активів”; "Дані про набуття у власність/проведення дооцінки нерухомого майна";

3) норматив платоспроможності та достатності капіталу: баланс (звіт про фінансовий стан); звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); звіту про рух грошових коштів; звіт про власний капітал; “Дані про доходи та витрати страховика”; “Дані про показники діяльності зі страхування”; “Дані про операції перестраховування”; “Дані про сплачений статутний капітал, гарантійний фонд та платоспроможність страховика”; “Дані про розрахунок резервів незароблених премій та частки перестраховиків у резервах незароблених премій на кінець звітного періоду”; “Дані про структуру активів, їх обтяжень, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів”; “Дані про структуру активів, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій, нормативу якості активів”; "Дані про набуття у власність/проведення дооцінки нерухомого майна".

4) норматив ризиковості операцій: баланс (звіт про фінансових стан); звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); “Дані про доходи та витрати страховика”; “Дані про показники діяльності зі страхування”; “Дані про операції перестраховування”; “Дані про розрахунок резервів незароблених премій та частки перестраховиків у резервах незароблених премій на кінець звітного періоду”; “Дані про структуру активів, їх обтяжень, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів”; “Дані про структуру активів, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій, нормативу якості активів”; "Дані про набуття у власність/проведення дооцінки нерухомого майна".

5) норматив якості активів: баланс (звіт про фінансових стан); звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); “Дані про доходи та витрати страховика”; “Дані про показники діяльності зі страхування”; “Дані про операції перестраховування”; “Дані про розрахунок резервів незароблених премій та частки перестраховиків у резервах незароблених премій на кінець звітного періоду”; “Дані про структуру активів, їх обтяжень, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів”; “Дані про структуру активів, дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій, нормативу якості активів”; "Дані про набуття у власність/проведення дооцінки нерухомого майна".

II. Ключові/розрахункові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності

Таблиця 1

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
1	Перевищення фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів) над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності	1.1.	Фактичний запас платоспроможності	1.1.1.	Загальна сума активів страховика
2				1.1.2.	Сума нематеріальних активів
3				1.1.3.	Загальна сума зобов'язань
4		1.2.	Нормативний запас платоспроможності	1.2.1.	Сума страхових премій
5				1.2.2.	Сума страхових виплат
6				1.2.3.	Сума страхових премій, належних перестраховикам
7				1.2.4.	Сума виплат, компенсованих перестраховиками
8				1.2.5.	Величина резерву довгострокових зобов'язань

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
9	Наявність гарантійного фонду	2.1.	Розмір додаткового капіталу		
10		2.2.	Розмір резервного капіталу		
11		2.3.	Сума нерозподіленого прибутку		
12	Норматив платоспроможності та достатності капіталу	3.1.	Загальна сума зобов'язань	3.1.1.	Страхові резерви, в розрізі кожного виду резервів
13				3.1.2.	Сума інших догострокових зобов'язань
14				3.1.3.	Сума поточних зобов'язань
15		3.2.	Нормативний запас платоспроможності	3.2.1.	Сума страхових премій
16				3.2.2.	Сума страхових виплат
17				3.2.3.	Сума страхових премій, належних перестраховикам
18				3.2.4.	Сума виплат, компенсованих перестраховиками
19	3.2.5.			Величина резерву	

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
					довгострокових зобов'язань
20		3.3.	Відстрочені аквізиційні витрати	3.3.1.	25 відсотків резерву незароблених премій
21				3.3.2.	Сім відсотків резерву нетто-премій
22		3.4.	Величина прийнятних активів, які приймаються в покриття нормативу платоспроможності та достатності капіталу	3.4.1.	Величина кожного активу включеного до суми прийнятних активів
23		3.5.	Рівень перевищення (або профіциту/дефіциту) величини прийнятних активів, які приймаються в покриття нормативу над нормативним обсягом активів.		
24	Норматив платоспроможності та достатності капіталу власника істотної участі	4.1.	Величина прийнятних активів які приймаються в покриття нормативу платоспроможності та достатності	4.1.1.	Величина кожного активу включеного до суми прийнятних активів

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
			капіталу власника істотної участі		
25		4.2.	Розмір істотної участі в страховику		
26		4.3.	Рівень перевищення (або профіциту/дефіциту) величини прийнятних активів, які приймаються в покриття нормативу над нормативним обсягом активів		
27	Норматив ризиковості операцій	5.1.	Величина сформованих страхових резервів	5.1.1.	Величина резерву незароблених премій або резерву довгострокових зобов'язань (математичні резерви)
28				5.1.2.	Величина резерву належних виплат страхових сум або резерву заявлених, але не виплачених збитків
29				5.1.3.	Величина інших страхових резервів
30				5.2.1.	20 відсотків резерву

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
			Відстрочені аквізиційні витрати		незароблених премій
31				5.2.2.	П'ять відсотків резерву нетто-премій
32		5.3.	Величина прийнятних активів, які приймаються в покриття нормативу ризиковості операцій та відповідають вимогам диверсифікації	5.3.1.	Величина кожного активу включеного до суми прийнятних активів
33		5.4.	Рівень перевищення (або профіциту/дефіциту) величини прийнятних активів, які приймаються в покриття нормативу ризиковості над нормативним обсягом активів.		
34	Норматив якості активів	6.1.	Величина сформованих страхових резервів	6.1.1	Величина резерву незароблених премій або резерву довгострокових зобов'язань (математичні резерви)
35				6.1.2.	Величина резерву

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
					належних виплат страхових сум або резерву заявлених, але не виплачених збитків
36				6.1.3.	Величина інших страхових резервів
37		6.2.		6.2.1.	40 відсотків страхових резервів (за винятком резерву належних виплат)
38				6.2.2.	20 відсотків/40 відсотків/60 відсотків страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків)
39				6.2.3.	Рівень вхідного перестраховання

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
40				6.2.4.	Величина кожного активу, включеного до суми низькоризикових активів
41		6.3.	Сума низькоризикових активів	6.3.1.	Величина кожного активу, включеного до суми низькоризикових активів
42		6.4.	Рівень перевищення (або профіциту/дефіциту) величини низькоризикових активів, які приймаються в покриття нормативу якості активів, над нормативним обсягом активів.		

III. Аналіз виконання ключових та розрахункових показників

Таблиця 2

№ з/п	Показники	Значення показника на момент порушення	Місяць		Відхилення		Виконання Плану
			план	факт	абсолютне значення	відносне значення	
1	2	3	4	5	6	7	8

IV. Аналіз виконання заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності страховика

Таблиця 3

№ з/п	Заплановані заходи	Виконання заходу
1	2	3

Додаток 3
до Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу
у сфері державного регулювання діяльності на ринках
небанківських фінансових послуг
(пункт 76 розділу IX)

I. Опис структури та змісту Плану відновлення фінансової стабільності
кредитної спілки

1. Структура Плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки складається з розділів:

- 1) аналіз причин, які призвели до порушення;
- 2) помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану кредитної спілки до повного усунення порушення в межах строку виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 3) детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 4) строки виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 5) порядок і форма звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності;
- 6) ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення;
- 7) ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності та заходи, яких вживатиме кредитна спілка для запобігання та мінімізації таких ризиків.

2. У розділі Плану “Аналіз причин, які призвели до порушення” зазначаються:

1) основні недоліки в діяльності кредитної спілки щодо надання фінансових послуг своїм членам та іншим кредитним спілками (далі – недоліки), які призвели до вчинення або мали істотний вплив на вчинення кредитною спілкою порушень та можуть включати:

суттєве зростання витрат на формування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок внаслідок зростання прострочення наданих кредитною спілкою кредитів;

здійснення ризикової кредитної політики кредитної спілки (концентрація кредитних ризиків; суттєва частка кредитів, наданих пов'язаним і з кредитною спілкою особам);

низький рівень диверсифікації категорій позичальників (доходи позичальників мають сезонне коливання, сфера зайнятості позичальників чутлива до змін ринкової кон'юнктури, викликаних у тому числі зовнішніми факторами – військові дії, упровадженням Урядом карантину та інших обмежень);

неефективність роботи з простроченими кредитами;

отримані збитки від операційної діяльності кредитної спілки;

недостатність доходів та/або надмірність витрат у тому числі і операційних; зростання зобов'язань за внесками (вкладами) на депозитних рахунках членів кредитної спілки швидшими темпами, ніж зростання наданих кредитів;

скорочення обсягів наданих кредитів швидшими темпами, ніж зобов'язань за внесками (вкладами) на депозитних рахунках членів кредитної спілки;

низька якість оцінки кредитоспроможності позичальників перед видачою кредитів;

неефективність процентної політики (перевищення процентних ставок за залученими внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки над процентними ставками по наданим кредитам);

зростання поточних операційних витрат та витрат, пов'язаних з обслуговуванням зобов'язань кредитної спілки;

зростання витрат пов'язаних з діяльністю відокремлених підрозділів кредитної спілки, та необґрунтованою чисельністю найманих працівників кредитної спілки;

зростання питомої ваги непродуктивних активів;

неефективна політика управління основним капіталом кредитної спілки (збиткова діяльність, відсутність відрахувань з доходу кредитної спілки до резервного капіталу);

неефективність систем управління ризиками, внутрішнього контролю або їх окремих компонентів;

2) зобов'язання, що для усунення порушення та відновлення фінансової стабільності кредитна спілка своєчасно виконає всі заходи Плану, затвердженого Національним банком.

3. Розділ Плану “Помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану кредитної спілки до повного усунення порушення в межах строку виконання плану відновлення фінансової стабільності” включає інформацію щодо:

1) прогнозних значень розрахункових показників, яких планується досягти під час виконання Плану, перелік яких визначено в таблиці 1 до цього Додатку, з помісячною деталізацією;

2) динаміки відновлення ключових показників, яких планується досягти під час виконання Плану, перелік яких визначено в таблиці 1 до цього Додатку, з помісячною деталізацією.

4. У розділі Плану “Детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності” зазначається детальна інформація щодо заходів, які кредитна спілка зобов’язується виконати для усунення порушень та відновлення фінансової стабільності:

- 1) підтримки/відновлення розміру основного/капіталу;
- 2) удосконалення системи управління основним капіталом;
- 3) удосконалення системи управління основним капіталом;
- 4) збільшення розміру вступних та обов’язкових внесків;
- 5) скорочення операційних витрат;
- 6) збільшення доходів;
- 7) скорочення частки непродуктивних активів;
- 8) реструктуризації кредитів;
- 9) удосконалення системи управління ризиками, внутрішнього контролю;
- 10) посилення моніторингу за виданими кредитами, запровадження системи раннього реагування на несплату/несвоєчасну сплату за виданими кредитами, починаючи з сьомого дня прострочення;
- 11) удосконалення процесу роботи з позичальниками;
- 12) удосконалення системи заходів щодо повернення прострочених кредитів;
- 13) удосконалення процентної політики
- 14) підтримка/ відновлення рівня ліквідності;
- 15) підтримка балансу ліквідності;
- 16) реорганізація кредитної спілки (злиття, приєднання).

5. Кредитна спілка в розділі Плану “Строки виконання плану відновлення фінансової стабільності” визначаються конкретні строки виконання заходів, передбачених Планом, з урахуванням пункту 81 розділу IX Положення.

6. У розділі Плану “Порядок і форма звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності” зазначається:

1) форму звіту про виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки (таблиці 2 та 3 до Додатку 1);

2) щомісячне (до ... числа, наступного за звітним місяцем) подання звіту про виконання Плану до Національного банку у формі електронного документа з накладеним кваліфікованим електронним підписом електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку – nbu@bank.gov.ua.

7. У розділі Плану “Ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності, їх прогностичні значення та строки досягнення” зазначаються показники, наведені в таблиці 1 до Додатку (Таблиця 4 до Додатку).

8. У розділі Плану “Ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності та заходи, яких вживатиме кредитна спілка для запобігання та мінімізації таких ризиків” зазначається:

1) перелік ризиків, які впливають/можуть вплинути на виконання Плану;

2) визначену кредитною спілкою ймовірність настання ризиків, які впливають/можуть вплинути на виконання Плану;

3) сценарії виконання Плану з урахуванням переліку ризиків та ймовірності їх настання;

4) заходи щодо запобігання та мінімізації ризиків, які впливають/можуть вплинути на виконання Плану.

9. План відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи може містити інші положення, спрямовані на відновлення фінансової стабільності та усунення виявлених порушень законодавства України про фінансові послуги;

10. До Плану додаються:

1) прогностична фінансова звітність, складена станом на останню дату кожного місяця в межах строку виконання Плану;

2) прогнозні звітні дані, складені станом на останню дату кожного місяця в межах строку виконання Плану, у складі (в залежності від нормативів та обмежень, яких вимагається досягнути);

3) інформація про усі припущення, використані кредитною спілкою під час прогнозування показників звітності;

4) зобов'язання, що для усунення порушення та відновлення фінансової стабільності своєчасно виконає всі заходи Плану, затвердженого Національним банком.

II. Ключові/розрахункові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності

Таблиця 1

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
1	Норматив фінансової стійкості (K1)	1.1.	Капітал		
2		1.2.	Загальна сума зобов'язань кредитної спілки		
3	Норматив достатності капіталу (K2)	2.1.	Загальна сума активів кредитної спілки		
4		2.2.	Основний капітал в значенні Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 19 вересня 2019 року № 1840, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України		

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
			27 листопада 2019 року за № 1186/34157 (далі- Положення № 1840)		
5	Буфер запасу капіталу	3.1.	Буфер запасу (Б1)	3.1.1.	Загальна сума активів кредитної спілки
6				3.1.2.	Кількість АТО в яких знаходяться відокремлені підрозділи, крім адміністративно-територіальної одиниці, в якій знаходиться кредитна спілка згідно з її місцезнаходженням як юридичної особи
7		3.2.	Буфер запасу (Б2)	3.2.1.	Загальна сума активів кредитної спілки
8				3.2.2.	Залишок внесків (вкладів) на депозитні рахунки

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
9	Норматив кредитного ризику (К3)	4.1.	Сума залишку зобов'язань перед кредитною спілкою за кредитними договорами всіх пов'язаних із кредитною спілкою осіб		
10		4.2.	Капітал		
11	Норматив концентрації кредитних ризиків (К4)	5.1.	Сума залишку зобов'язань за кредитами, наданими десятьом членам кредитної спілки, з найбільшими такими залишками		
12		5.2.	Основний капітал у значенні Положення № 1840		
13	Норматив запасу ліквідності (К5)	6.1.	Прийнятні активи	6.1.1.	Величина кожного активу, включеного до суми прийнятних активів
14		6.2.		6.2.1.	Сума залишку додаткових пайових внесків членів кредитної спілки
15			Розрахунковий запас ліквідності		6.2.2.

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
					кредитної спілки на депозитні рахунки
16	Якість кредитного портфеля	7.1.	Загальний обсягу кредитного портфеля		
17		7.2.	Прострочені кредити		
18	Співвідношення операційних витрат до загальної суми фактично отриманих доходів, зменшених на процентні витрати	8.1.	Загальна сума операційних витрат		
19		8.2.	Загальна сума отриманих доходів		
20		8.3.	Загальна сума витрат, пов'язаних із залученням коштів		
21	Обмеження розміру кредиту, наданого одному члену кредитної спілки	9.1.	Загальна сума зобов'язань кредитної спілки		
22		9.2.	Сума зобов'язань перед одним членом кредитної спілки		

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		Номер показника	Базові показники	Номер показника	Додаткові показники
1	2	3	4	5	6
23	Обмеження загальної суми залучених на договірних умовах кредитів банків, кредитів ОКС, грошових коштів інших установ та організацій	10.1.	Загальна сума залучених на договірних умовах кредитів банків, кредитів об'єднаної кредитної спілки, грошових коштів інших установ та організацій		
24		10.2.	Загальна сума зобов'язань кредитної спілки		
25		10.3.	Капітал		
26	Обмеження частки непродуктивних активів	11.1.	Загальна сума непродуктивних активів	11.1.1.	Величина кожного активу, включеного до суми прийнятних активів
27		11.2.	Основний капітал в значенні Положення №1840		

III. Аналіз виконання ключових та розрахункових показників

Таблиця 2

№ з/п	Показники	Значення показника на момент порушення	Місяць		Відхилення		Виконання Плану
			план	факт	абсолютне значення	відносне значення	
1	2	3	4	5	6	7	8

IV. Аналіз виконання заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки

Таблиця 3

№ з/п	Заплановані заходи	Виконання заходу
1	2	3

V. Ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки

Таблиця 4

№ з/п	Показники	Значення показника на момент порушення	Значення показника, яке планується досягти під час виконання Плану	Строки, в які планується досягти запланованого значення показника	Обґрунтування строків
1	2	3	4	5	6

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг

1. У пункті 2 розділу I:

1) підпункт 6 після слів "програми перевірки," доповнити словами "та питань позапланової перевірки,";

2) підпункт 13 викласти у такій редакції:

"13) особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, - керівник об'єкта перевірки та/або особа об'єкта перевірки, уповноважена представляти інтереси об'єкта перевірки на час проведення інспекційної перевірки;"

2. У розділі II:

1) в абзаці другому пункту 14 слово "запевнення" замінити словом "повідомлення";

2) у пункті 16:

у підпункті 3 слова "систем автоматизації операцій" замінити словами "всіх інформаційних систем (систем автоматизації операцій)";

підпункт 7 після слів "контактною особою" доповнити словом "керівником";

абзац другий підпункту 8 викласти у такій редакції:

"Питання та відповіді під час інтерв'ю фіксуються в письмовій формі.";

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

"10) складати акт про правопорушення, у разі виявлення факту вчинення об'єктом перевірки порушення, зазначеного у статті 41 Закону про фінансові послуги."

3. У пункті 20 розділу III:

1) підпункт 1 викласти у такій редакції:

"1) забезпечити членам інспекційної групи безперешкодний доступ до всіх документів та інформації об'єкта перевірки [у паперовій або в електронній формі (у вигляді електронних файлів, копій документів, виготовлених методом сканування або створення фотокопій, електронних документів, засвідчених КЕП відповідної(их) уповноваженої(их) особи(іб)], уключаючи тих, що містять

інформацію з обмеженим доступом, або їх надсилання електронною поштою, або передавання на змінних носіях інформації;"

2) підпункт 3 після слів "інформаційних систем," доповнити словами "(систем автоматизації операцій)";

3) абзац другий підпункту 4 викласти у такій редакції;

"Керівник об'єкта перевірки в разі відсутності можливості забезпечити виконання вимог підпункту 4 пункту 20 розділу III цього Положення зобов'язаний надати інспекційній групі інформацію і документи [або їх копії, засвідчені (за запитом керівника інспекційної групи) в порядку, установленому в підпункті 10 пункту 20 розділу III цього Положення], зазначені в підпункті 1 пункту 20 розділу III та пункті 36 розділу VI цього Положення, для їх опрацювання поза місцезнаходженням об'єкта перевірки з дотриманням порядку, встановленого в пунктах 38, 39 розділу VI цього Положення, а в разі їх неналежної якості (уключаючи низьку роздільну якість шрифту), яка ускладнює опрацювання документів, надає на вимогу керівника інспекційної групи для вилучення оригінали документів, потрібних для подальших наглядових дій.";

4) підпункт 10 доповнити новим абзацом такого змісту:

"Письмові пояснення, копії документів, витягів з них, що надаються у формі електронних документів/їх копій мають бути підписані/засвідчені шляхом накладання КЕП відповідної(их) уповноваженої(их) особи(іб) об'єкта перевірки.";

5) пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

"11) забезпечити проведення інспекційної перевірки у випадку своєї тимчасової відсутності/ неможливості виконувати свої обов'язки, шляхом призначення особи, яка виконує обов'язки керівника об'єкта перевірки на період тимчасової відсутності керівника об'єкта перевірки або призначення особи об'єкта перевірки, уповноваженої представляти інтереси об'єкта перевірки на час проведення інспекційної перевірки, включаючи з питань забезпечення її проведення.".

4. У розділі IV:

1) пункт 21 викласти у такій редакції:

"21. Національний банк повідомляє об'єкт перевірки про проведення планової інспекційної перевірки не пізніше ніж за 10 календарних днів до її початку.

Національний банк надсилає повідомлення про проведення планової інспекційної перевірки засобами електронної пошти або поштового зв'язку.

Повідомлення про проведення планової інспекційної перевірки, яке складено в електронній формі, підписується кваліфікованим електронним

підписом уповноваженої посадової особи Національного банку та надсилається електронною поштою Національного банку на електронну адресу об'єкта перевірки, зазначену в Державному реєстрі фінансових установ.

Повідомлення може бути також направлене на іншу офіційну адресу, що стала відома Національному банку при здійсненні офіційної комунікації з об'єктом перевірки при виконанні вимог нормативно-правових актів Національного банку.

Повідомлення про проведення планової інспекційної перевірки у разі його надсилання у паперовій формі оформляється у вигляді листа Національного банку за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку або засвідченої в установленому Національним банком порядку копії повідомлення (створеного в електронній формі), підписаного КЕП уповноваженої посадової особи Національного банку.

2) розділ після пункту 21 доповнити новим пунктом 21¹ такого змісту:

"21¹. Національний банк може здійснювати комунікацію з об'єктом перевірки в паперовій формі:

1) у разі отримання письмового повідомлення від учасника ринку небанківських фінансових послуг про припинення офіційної комунікації засобами електронної пошти, наданого Національному банку в установленому ним порядку та/або наявності рішень уповноважених державних органів України про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до юридичних осіб, які надають послуги електронних поштових сервісів (у випадку, коли об'єкт перевірки користується послугами відповідної особи);

2) у разі отримання Національним банком (при надсиланні документа засобами електронної пошти) повідомлення про неможливість доставити електронний документ адресату з причин, що не залежать від Національного банку (включаючи через блокування, заборону, обмеження використання, поштового сервісу/поштової скриньки згідно з рішеннями уповноважених державних органів України, суду, власника поштового сервера, провайдера, неможливість отримання повідомлень через відсутність вільного місця в поштової скриньці).";

3) пункт 25 викласти у такій редакції:

"25. Планова інспекційна перевірка здійснюється на підставі розпорядчого акта Національного банку про проведення планової інспекційної перевірки, до якого можуть бути внесені зміни (за потреби).".

5. Пункти 28 та 30 розділу V викласти у такій редакції:

"28. Розпорядчий акт Національного банку про проведення позапланової інспекційної перевірки підписує уповноважена посадова особа Національного банку. До розпорядчого акта можуть вноситися зміни (за потреби).";

"30. Національний банк повідомляє про проведення позапланової інспекційної перевірки об'єкт перевірки не пізніше дня її початку шляхом надсилання повідомлення про проведення позапланової інспекційної перевірки в електронній або паперовій формі у порядку, визначеному пунктом 21 розділу IV цього Положення.".

6. У розділі VI:

1) в абзаці другому пункту 32 слова "розпорядчий акт" замінити словами "копію розпорядчого акта";

2) в абзаці першому пункту 33 слова "прибуття інспекційної групи до об'єкта перевірки для здійснення" замінити словами "у перший день";

3) розділ після пункту 33 доповнити новим пунктом 33¹ такого змісту:

"33¹. Інформація про призначення контактної особи об'єкта перевірки фіксується в протоколі зустрічі, що складається та підписується в перший день інспекційної перевірки керівником об'єкта перевірки та членами інспекційної групи.";

4) абзац перший пункту 41 викласти у такій редакції:

"41. Інспекційна перевірка завершується проведенням зустрічі за участю керівника об'єкта перевірки та членів інспекційної групи. На зустріч можуть бути запрошені інші працівники Національного банку та/або об'єкта перевірки.";

7. У розділі VII:

1) пункт 43 після слів "результатів інспекційної перевірки," доповнити словами "інформації/документів, отриманих у межах нагляду,".

2) розділ після пункту 46 розділу VII доповнити новим пунктом 46¹ такого змісту:

"46¹. Керівник інспекційної групи розглядає заперечення (пояснення) та інформує об'єкт перевірки про результати такого розгляду.

Куратор інспекційної перевірки може прийняти рішення про проведення зустрічі (уключаючи нараду в режимі відеоконференції) для обговорення результатів розгляду заперечень (пояснень) щодо фактів і висновків, викладених у довідці про перевірку, за пропозицією керівника інспекційної групи або за письмовим клопотанням об'єкта перевірки.

Працівники структурних підрозділів Національного банку, до компетенції яких належать питання, що розглядатимуться під час зустрічі, можуть бути залучені до участі у такій зустрічі (за потреби).".

2) пункт 53 викласти у такій редакції:

"53. Член інспекційної групи у разі виявлення фактів порушень, які відповідають ознакам, встановленим частиною 1 статті 41 Закону про фінансові послуги, складає акт про правопорушення, який разом із поясненнями керівника об'єкта перевірки та документами, що стосуються справи, протягом трьох днів надсилає уповноваженій посадовій особі Національного банку, яка має право розглядати питання про накладення штрафу.

Акт про правопорушення складається відповідно до форми, затвердженої розпорядчим актом Національного банку."

8. Пункт 63 розділу IX викласти у такій редакції:

"63. Керівник інспекційної групи в разі відмови керівника об'єкта перевірки від отримання примірника акта/відсутності керівника об'єкта перевірки передає такий примірник акта в день його складання об'єкту перевірки із відміткою про його отримання на примірнику акта, що залишається у Національному банку або надсилає примірник акта об'єкту перевірки засобами поштового зв'язку (рекомендованим листом із повідомленням про вручення) не пізніше наступного робочого дня після дня його складання."

9. Додатки 1 та 4 викласти у такій редакції:

"Додаток 1
до Положення про організацію,
проведення та оформлення результатів
інспекційних перевірок учасників
ринків небанківських фінансових послуг
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
)
(пункт 34 розділу VI)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Акт
про відмову у проведенні перевірки

від "___" _____ 20__ року _____ № _____
(місце складання)

1. Ми, які нижче підписали цей акт, інспектори Національного банку України, відповідно до розпорядчого акта Національного банку України про проведення інспекційної перевірки від "___" _____ 20__ року № _____ (далі - розпорядчий акт) уповноважені з _____ до _____ здійснити планову/позапланову перевірку об'єкта перевірки:

[організаційно-правова форма (для юридичної особи)/статус фізичної особи - підприємця]

[найменування (для юридичної особи)/прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця]

[ідентифікаційний код (для юридичної особи)/реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи - підприємця]

прибули "___" _____ 20__ року о ___ годині ___ хвилин за
адресою _____ місцезнаходження _____ об'єкта _____ перевірки:

(місто/сміт/село, вулиця, номер будівлі, номер корпусу, номер приміщення, інші відомості)

2. Розпорядчий акт Національного банку України від "___" _____ 20__ року № _____ о ___ годині ___ хвилин об'єкту перевірки за місцезнаходженням:

вручено

(прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, уповноваженої представляти

інтереси небанківської фінансової установи)

_____;

не вручено у зв'язку з

_____.

(зазначити причину)

3. Усупереч вимогам статті 30 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", пунктів 19, 20 розділу III Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг станом на дату прибуття інспекційної групи об'єктом перевірки відмовлено у проведенні перевірки, а саме:

недопуск інспекторів Національного банку України до здійснення перевірки за адресою місцезнаходження об'єкта перевірки, а саме:

(детальний опис фактів)

ненадання документів, інформації щодо предмета перевірки, а саме: _____

_____;

(детальний опис фактів)

відмова в доступі до приміщень, об'єктів, що використовуються при наданні фінансових послуг, а саме: _____

(детальний опис фактів);

відсутність за адресою місцезнаходження об'єкта перевірки протягом першого дня перевірки особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи на час проведення перевірки, а саме: _____

_____;

(детальний опис

фактів)

 здійснено інші дії, що свідчать про відмову в проведенні перевірки:

(детальний опис фактів)

4. Цей акт складено " ____ " _____ 20__ року о ____ годині ____ хвилин
у присутності: _____

(прізвище, ім'я, по батькові керівника об'єкта перевірки, об'єкта перевірки -

фізичної особи - підприємця / особи, уповноваженої представляти інтереси
небанківської _____ фінансової _____ установи)

(прізвище, ім'я, по батькові, посади інших працівників об'єкта перевірки - у
разі _____ їх _____ присутності)

5. Акт складено та підписано у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу.

6. Акт підписали від Національного банку України:

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

7. Акт підписали від об'єкта перевірки:

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

8. Від підписання акта відмовляюся.

Причина відмови від підписання акта: _____

_____.

_____	_____	_____
(посада)	— (підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

9. Один примірник акта отримано об'єктом перевірки - фізичною особою - підприємцем / особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи.

" ___ " _____ 20__	_____	_____
року	(підпис)	—
(дата)		(прізвище, ім'я, по батькові)

Від підписання акта об'єкт перевірки - фізична особа - підприємець / особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(-лася).

Причина відмови від підписання акта: _____

_____.

Від отримання акта об'єкт перевірки - фізична особа - підприємець / особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(-лася).

Причина відмови від отримання акта: _____

 _____.

Факт відмови об'єкта перевірки - фізичної особи - підприємця/особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, від підписання та/або отримання акта засвідчуємо:

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

Пояснення до Акту про відмову у проведенні перевірки

1. Пункт 4 не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки - фізичної особи - підприємця / особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки / інших працівників об'єкта перевірки.

2. Пункт 7 не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки - фізичної особи - підприємця / особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки / інших працівників об'єкта перевірки.

3. Рядок "Посада" пункту 7 не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи - підприємця.

4. Рядок "Посада" пункту 8 не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи - підприємця.

"Додаток 4
 до Положення про організацію,
 проведення та оформлення результатів
 інспекційних перевірок учасників
 ринків небанківських фінансових послуг

(у редакції постанови Правління
Національного банку України
)
(пункт 34 розділу VI)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Акт про створення перешкод

від "___" _____ 20__ року _____ № _____
(місце складання)

1. Ми, які нижче підписали цей акт, інспектори Національного банку України, відповідно до розпорядчого акта Національного банку України про проведення інспекційної перевірки від "___" _____ 20__ року № _____ (далі - розпорядчий акт Національного банку) уповноважені з до здійснити планову/позапланову перевірку об'єкта перевірки:

_____ [організаційно-правова форма (для юридичної особи)/статус фізичної особи - підприємця]

_____ [найменування (для юридичної особи)/прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця]

_____ [ідентифікаційний код (для юридичної особи)/реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи - підприємця] прибули "___" _____ 20__ о ___ годині ___ хвилин за адресою місцезнаходження об'єкта перевірки _____.

_____ (місто/сміт/село, вулиця, номер будівлі, номер корпусу, номер приміщення, інші відомості)

2. Розпорядчий акт Національного банку від "___" _____ 20__ року № _____ о ___ годині ___ хвилин об'єкту перевірки за місцезнаходженням:

вручено

(прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи)

_____;
 не вручено у зв'язку з

_____ (зазначити причину)

 _____.

3. Усупереч вимогам статті 30 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", пунктів 19, 20 розділу III Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг станом на "___" _____ 20__ року об'єктом перевірки створено перешкоди для проведення перевірки, а саме:

не забезпечено інспекційній групі належні умови для проведення перевірки (приміщення, робочі місця, техніку, засоби зв'язку тощо);

не забезпечено надання безоплатного доступу в режимі перегляду до інформаційних систем, що необхідні для проведення перевірки, вибірки та вивантаження необхідної інформації для її подальшого аналізу, не надано консультаційну підтримку з питань функціонування таких систем;

не забезпечено невідкладно зв'язок членів інспекційної групи з контактною особою об'єкта перевірки та посадовими особами, до обов'язків яких належить виконання відповідних операцій (процесів), що підлягають перевірці;

створено інші перешкоди для проведення перевірки.

4. _____
 (детальний опис фактів, що свідчать про створення перешкод)

5. Цей акт складено "___" _____ 20__ року о ___ годині ___ хвилин у _____ присутності

(прізвище, ім'я, по батькові об'єкта перевірки - фізичної особи - підприємця/особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи)

 (прізвище, ім'я, по батькові, посади інших працівників об'єкта перевірки - у разі їх присутності)

6. Акт складено та підписано у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу.

7. Акт підписали від Національного банку України:

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

8. Акт підписали від об'єкта перевірки :

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

9. Від підписання акта відмовляюся.

Причина відмови від підписання акта: _____

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

10. Один примірник акта отримано об'єктом перевірки - фізичною особою - підприємцем/особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи.

" ___ " ___ 20__ року _____
 (дата) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Від підписання акта об'єкт перевірки - фізична особа - підприємець/особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(-лася).

Причина відмови від підписання акта: _____

Від отримання акта об'єкт перевірки - фізична особа - підприємець/особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(-лася).

Причина відмови від отримання акта: _____

Факт відмови об'єкта перевірки - фізичної особи - підприємця/особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, від підписання та/або отримання акта засвідчуємо.

_____ ;
 (посада) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ ;
 (посада) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ .
 (посада) (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Пояснення до Акту про створення перешкод

1. Пункт 5 не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки - фізичної особи - підприємця/особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки / інших працівників об'єкта перевірки.

2. Пункт 8 не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки - фізичної особи - підприємця/особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки / інших працівників об'єкта перевірки.

3. Рядок "Посада" пункту 8 не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи - підприємця.

4. Рядок "Посада" пункту 9 не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи – підприємця.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Положення про визначення умов провадження діяльності з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійних умов)

1. У розділі I:

1) у пункті 2:

абзац перший викласти у такій редакції:

"2. Заявник для отримання ліцензії зобов'язаний відповідати вимогам, визначеним у пунктах 10 - 13 розділу I, пункті 21, підпунктах 5 – 8, 10, 11, 14, 15, 20, 21 пункту 23 розділу III, пунктах 29, 31-33, 42 розділу V, пунктах 46, 47 розділу VI цього Положення.";

в абзаці третьому:

цифри "17-20" замінити цифрами "17-21";

абзац після цифр "34" доповнити цифрами "36";

цифри "20" замінити цифрами "21";

2) у підпункті 1 пункту 12 слова та цифри "не менше ніж на 25 відсотків, але не менше 1 млн євро за офіційним валютним курсом на останню звітну дату" виключити.

2. У пункті 15 розділу II:

1) у першому реченні підпункту 1 слова "немодифіковану" і "та міжнародних стандартів аудиту" виключити;

2) пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

"б) документи про структуру власності, визначені нормативно-правовим актом Національного банку, яким встановлюються вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг. Документи, що містять відомості про структуру власності заявника додатково подаються в електронній формі у форматі PDF (з текстовим змістом, нескановане зображення). Відомості про остаточних ключових учасників та відомості про власників істотної участі додатково подаються в електронній формі у форматі XLSX, яка розміщена на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку."

3. Пункт 23 розділу III доповнити новим підпунктом такого змісту:

"21) подавати до Національного банку документи про структуру власності в обсязі, порядку та у строки, визначені нормативно-правовим актом Національного банку, яким встановлюються вимоги до структури власності

надавачів фінансових послуг (зазначена вимога не поширюється на кредитні спілки).".

4. Абзац другий пункту 35 розділу V викласти у такій редакції:

"Небанківська фінансова установа подає до Національного банку аудиторський звіт у порядку, визначеному в пункті 17 розділу II цього Положення з урахуванням вимог законодавства України у сфері аудиту фінансової звітності."

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг

1. Пункт 15 розділу I викласти у такій редакції:

"15. Національний банк у разі потреби в отриманні додаткових пояснень, інформації та/або документів з метою уточнення відомостей, наведених у поданих до Національного банку документах та необхідних для прийняття Національним банком рішень відповідно до цього Положення, має право запитувати у надавача фінансових послуг, його власників істотної участі та остаточних ключових учасників надання таких пояснень, інформації та/або документів, а також установлювати строк для надання таких пояснень, інформації та/або документів, але не менше ніж десять робочих днів із дня отримання вимоги Національного банку."

2. Підпункт 6 пункту 30 розділу III викласти у такій реакції:

"б) надавач фінансових послуг не подав достатніх доказів того, що заявлена структура власності надавача фінансових послуг відповідає вимогам розділу III цього Положення, або того, що будь-яка особа, яка входить до складу 10 найбільших остаточних ключових учасників у структурі власності надавача фінансових послуг, не є номінальним (довірчим) власником."

3. У розділі IV:

1) а абзаці першому пункту 37:

слова та цифри "15 робочих днів із дня отримання інформації про зміни в складі відомостей про структуру власності" замінити словами та цифрами "протягом 15 робочих днів із дати змін у складі відомостей про структуру власності";

слова "або з дня, коли така інформація мала стати відомою надавачу фінансових послуг" виключити;

2) пункт 38 після слів "цим Положенням" доповнити словами та цифрою "протягом 5 робочих днів із дня, укладення таких правочинів/настання інших обставин, інформація про які необхідна надавачу фінансових послуг для виконання ним вимог, передбачених цим Положенням.";

3) абзац другий пункту 39 викласти у такій редакції:

"Інформація, яку надавач фінансових послуг розміщує на власному вебсайті в мережі Інтернет, повинна відображати інформацію, що була зазначена у документах про структуру власності, поданих до Національного банку, та бути доступною на безоплатній основі всім заінтересованим особам."

4. Пункти 42-44 розділу V замінити п'ятьма новими пунктами у такого змісту:

"42. Національний банк направляє письмову вимогу надавачу фінансових послуг у разі наявності обставин, що можуть свідчити про недотримання надавачем фінансових послуг вимог цього Положення:

1) у формі електронного документа, підписаного КЕП уповноваженої посадової особи Національного банку, – на електронну пошту надавача фінансових послуг для офіційної комунікації з Національним банком; або

2) у паперовій формі/у формі паперової копії електронного документа, засвідченого уповноваженою посадовою особою Національного банку (у випадку, неотримання Національним банком підтвердження доставлення письмової вимоги на електронну пошту протягом двох робочих днів із дня її направлення), – на поштову адресу надавача фінансових послуг.

42¹. Письмова вимога Національного банку вважається належним чином відправленою надавачу фінансових послуг:

1) у формі електронного документа - за умови отримання на електронну пошту/електронну поштову скриньку Національного банку підтвердження доставлення цієї письмової вимоги на електронну пошту надавача фінансових послуг для офіційної комунікації з Національним банком протягом двох робочих днів із дня її направлення;

2) у паперовій формі/у формі паперової копії електронного документа - за умови її направлення рекомендованим листом на поштову адресу надавача фінансових послуг, у випадку визначеному підпунктом 2 пункту 42 розділу V цього Положення.

43. Національний банк зазначає у письмовій вимозі:

1) підстави, що зумовили необхідність її направлення;

2) перелік інформації/документів/копій документів, які необхідно надати Національному банку, та/або питання, на які Національний банк вимагає надати пояснення;

3) строк надання відповіді надавачем фінансових послуг на письмову вимогу, але не менше ніж 5 робочих днів з дня направлення письмової вимоги.

43¹. Національний банк має право зазначити у письмовій вимозі опис фактів, які свідчать про порушення надавачем фінансових послуг вимог щодо структури власності, вимагати надання додаткових пояснень, а також зазначити перелік заходів, які надавачу фінансових послуг, власникам істотної участі в ньому та

ключовим учасникам у структурі власності надавача фінансових послуг рекомендується вжити для приведення структури власності надавача фінансових послуг у відповідність до вимог цього Положення.

Національний банк установлює форму та спосіб подачі додаткових документів з урахуванням вимог пункту 7 розділу I цього Положення.

44. Національний банк за результатами здійснення контролю за дотриманням надавачем фінансових послуг вимог цього Положення:

1) складає доповідну записку у разі недотримання надавачем фінансових послуг вимог розділу III цього Положення;

2) складає акт про правопорушення, за формою, визначеною розпорядчим актом Національного банку, у разі виявлення порушень, інших ніж порушення, визначені у підпункті 1 пункту 44 розділу V цього Положення."

5. У розділі VII:

1) пункт 49 виключити;

2) абзац перший пункту 50 викласти у такій редакції:

"50. Національний банк за результатами розгляду доповідної записки, визначеної в підпункті 1 пункту 44 розділу V цього Положення, приймає рішення про визнання структури власності надавача фінансових послуг непрозорою [рішення приймає Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг (далі - Комітет з питань нагляду)], якщо структуру власності надавача фінансових послуг не приведено у відповідність до вимог щодо її прозорості."